

1926

G O S P O D A R

Št. 9.

Mešanje umetnih gnojil za vinograd.

Umestno je mešati umetna gnojila in jih skupno potrositi po vinogradu, ker se s tem prihrani na času in delu. Vendar ni to vselej mogoče, ker se nekatere vrste umetnih gnojil ne dajo zmešati z drugimi, ne da bi trpela škoda. Naj torej navedemo tukaj katera gnojila se dajo med seboj mešati.

Poljubno se dajo mešati:

Žveplenokisli amoniak s superfosfatom, s Tomasovo žlindro, s kalijevo soljo in s kajnitom;

apneni dušik s Tomasovo žlindro, s kostnim apnom, z apnom in s kalijevo soljo;

superfosfat z žveplenokislím amoniakom, s kalijevo soljo in s kajnitom;

Tomasova žlindra z apnenim dušikom; **kostna moka** z vsemi vrstami umetnih gnojil;

kalijeva sol z vsemi umetnimi gnojili, toda večinoma neposredno pred trošenjem; **kajnit** istotako.

Čilski soliter je najbolje trositi samega v dobi ko trte že rastejo, in to dvakrat v manjših količinah in v presledkih.

Mešati ne smemo:

Žveplenokisli amoniak s Tomasovo žlindro;

apneni dušik s superfosfatom in s hlevskim gnojem;

apno s kostno moko, s superfosfatom in s hlevskim gnojem;

superfosfat z apnom in z apnenim dušikom;

Tomasovo žlindra z žveplenokislím amoniakom.

Da se omeji neprijetno prašenje apnenega dušika, se priporoča pomešati ga s 40 do 50 kg vlažnega peska na 100 kg gnojila.

Plesnoba v kletih.

Zelo pogosto dobimo vina od naših posebno manjših vinogradnikov, ki imajo duh po plesnobi. Temu je največ kriv sod, ki je slabo očiščen, oziroma slabo ohranjen. Toda velikokrat se vino navzame duha po plesnobi tudi po zatohlem prostoru. Kolikokrat opazimo kleti, čijih stene in strop so polne pajčevin, nesnage, predvsem pa plesni. V takih kletih se kvari posoda, pa tudi vino v njej, zato je naloga vsakega umnega kletarja, da drži svojo klet čisto in snažno skozi celo leto. Plesen iz sten in stropa se najprej dobro omete s suho metlo oziroma odrgne s krtačo. Smeti se spravi iz kleti. Nato prezračimo klet ob lepem vremenu, da se nekoliko osuši. Potem zapremo dobro okna in užgemo v kleti nekoliko žvepla ali žvepleni trsk, da se vsa klet napolni z dimom. Vrata in okna pustimo dva dni dobro zaprta, da more v tem času žveplena kislina popolnoma za-

moriti plesnobne glivice. Na to klet prezračimo in pobelimo z apnom, kateremu smo dodali na 5 kg apna 5 dlk boraksa, ki se pa mora prej raztopiti v vroči vodi.

Landsberška reneta.

Landsberška reneta je kakih 80 let stara sorta nemškega rodu. Zaradi raznih vrlin se je razširila po vsej Evropi. Tudi pri nas je znana že davno, ker jo že več desetletij razmnožujejo in razpošiljajo vse domače in tuje drevesnice. Marsikje se vidijo že starejša drevesa te sorte, dasi ljudje navadno ne poznajo pravega imena.

Plod je srednje debel, včasih celo prav debel, precej okrogel, proti muhi nekoliko zožen. Včasih je podoben doljenjski voščenci. Na drevesu so plodovi zelenkastorumeni; pozneje, ko se gode, pa blede porumene. Plodovi, ki so jih obsevali solnčni žarki, imajo krasno rdeče zagorelo lice. Vsi so posuti z drobnimi, svetlorjavimi pikami. Tu in tam je koža včasih malo rjasta. Meso je rumenkastobelo, krhko, sočno, okusno, pa brez dišave. Godna je novembra in počaka sočna do januarja, v prav dobri shrambi tudi dalje. Za prevažanje je nekoliko občutljiva, kakor vse sorte z rumeno kožo. Treba je pač nekoliko previdneje ravnanje z njo pri spravljjanju in vkladjanju. V dobro ji moramo pa šteti, ker se plodovi prav enakomerno razvijajo in ni kaj prida izbirtka. Tudi bolezní se plodov ogibljejo. Zato je jako prikupljive zunanosti. V trgovini ima lepo ceno in se lahko proda.

Drevo raste jako krepko in zdravo. Žene prav dolgo na jesen, pa vendar ne pozebe izlepa. Na stalnem mestu se odlikuje po čvrsti rasti, tako, da v tem oziru prekosi mnogo drugih sort. V desetih letih se razvije v veliko drevo z močnim deblom in košatim vrhom. Rada pa ima dovolj vlažno zemljo in toplejše lege. V suhih tleh rodi droban sad, ki rad odpade, če pa je zemlja dobro premokra, je drevo rado rakovo. Vetrovne lege pa dobro prenaša, ker se sad trdno drži na drevesu. Landsberško reneto prištevamo k zelo rodovitnim sortam. Mlada drevesa kmalu zarode, potem pa so polna vsaj vsako drugo leto. Pa tudi drugače ni nikdar popolnoma prazna.

Landsberška reneta je priporočljiva zlasti za take kraje, kjer ji moremo nuditi primerno zemljo in lego. Ponekod po Štajerskem se jako hvalijo z njo in jo smatrajo za najboljšo sorto za nagel dohodek. Cepiči se dobe pri sadjarjih na Štajerskem n. pr. v Rečici ob Paki. Mlado drevje goje vse drevesnice.

Sadjarški cepilni tečaji

v radovljiškem okraju, katera je prirejal okrajni sadjarški odbor v letošnji spomladi, so uspeli prav dobro. Tečajev se je udeležilo v Ribnem 75 oseb, v Lešah 24 oseb, na Bledu 43 oseb, na Lancovem 34 oseb, na Breznici 45 oseb, v Ratečah-Planici 42 oseb, skupaj 263 udeležencev. Na tečajih se je

podajal podroben teoretski in praktičen pouk o precepljanju sadnega drevja in o izbiritistih sadnih vrst, ki so s krajevnega, gospodarskega in trgovskega stališča najbolj priporočljive. Póteg praktičnega precepljanja v bližnjih sadovnjakih po udeležencih samih pod nadzorstvom predavatelja, se je na tečajih v glavnih obrisih navajalo k pravilni oskrbi in snaženju sadnega drevja, katero je skoraj povsod po Gorenjskem, posebno pa v občinah Lancovo in Leše zelo zanemarjeno. Na vsakem tečaju se je precepilo vsaj po eno ali več dreves, z uporabo raznih načinov precepljanja. Na vseh tečajih je bilo opaziti pri udeležencih veliko zanimanje za stvar, vsakdo je bil končno zelo zadovoljen, da se je udeležil tečaja. Tečaji so nedvomno dosegli svoj namen, še prav posebno v občinah, kjer je dobiti danes malokaterega ali nobenega posestnika, ki bi že posejal slično sadjarsko prireditvev (Leše, Lancovo). Posebno veselje do cepljenja ter ročnost pri delu so pokazali: Zdravko Rus in Janez Vester iz Zagoric, Matevž Pintar iz Grada; v Ratečah pa sledeči: Alojzij Kopavnik, hišna štev. 96, Franc Oman, št. 80, Anton Kavalar, št. 16, Josip Benet, št. 21. Onim posestnikom iz okoliša Bleda, oziroma Rateč, ki sami niso večji cepljenja, je priporočati, da zaprosijo enega zgoraj imenovanih sadjarjev, da jim pomagajo, oziroma jih poučijo v precepljanju, kadar bo čas za to.

Okrajni sadjarški odbor namerava prirejati po okraju še tekom letošnje jeseni posebne tečaje za oskrbovanje sadnega drevja in zatiranje sadnih škodljivcev. Zalostno je gledati večino gorenjskih sadovnjakov, da so glede oskrbe skrajno zanemarjeni. Sadno drevje vseh vrst je polno raznih škodljivih lišajev in mahovja, krone so razraščene kakor pri drevju v najbolj zaniknem drvošču. Tedaj ni čudno, da tako zanemarjeno drevje slabo rodi, da je slabši pridelek. Oskrba sadnega drevja je na Gorenjskem ledina, katero treba postopno, a temeljito preorati in razčistiti. S.

Licencovanje bikov v radovljiškem okraju

se je vršilo letos na štirih krajih, v Lescah, Bohinjski Bistrici, Kranjski gori in na Jesenicah. Licencovalna komisija je obstojala iz načelnika komisije, g. okr. živinozdravnika, enega zastopnika živinorejcev in enega zastopnika vsakere občine. prisostvovali pa so tudi za to izvoljeni zastopniki obeh okr. živinorejških odborov.

V LESCAH

se je licencovalo dne 14. majnika plemenske bike iz 15 občin. Prigon je bil številen in plemenski material v splošnem precej boljši od lanskega leta. Najlepši bik z 29 točkami je bil od Severina Rozmana iz Zg. Otoka, prvovrstna žival, kateri se bi skoraj prisodilo vseh 30 enot ocene. G. Rozman je prevzel tega bika v rejo leta

1924. od okrajnega živinorejskega odbora. Ob starosti $2\frac{1}{4}$ leta je bik danes težak 625 kg ter je razen malenkostnega nedočetatka naravnost odličnih životnih oblik.

V BOHINJSKI BISTRICI

je bilo licencovanje 17. majnika. Prigon številen, toda žal se je pogrešalo starejših bikov, kar dokazuje, da Bohinjci še danes niso prišli do pravega živinorejskega spoznanja, da namreč ravno starejši biki govedoreji še najbolj koristijo, ker boljše in bolj gotovo podedujejo in dajejo splošno boljše teleta nego mlajši. Zelo kvarno je za bohinjko živinorejo v obče, da odprodajo kmetje še mlade bice mesarju — ne glede na njih plemensko vrednost.

V KRANJSKI GORI

je komisija prisodila 29 točk biku od Janeza Mertelj iz Podkorena (režija živinorejskega odbora), kateri bik bi ob količkaj milejši oceni dobil vseh 30 točk. Je to krasna žival, ki mora služiti za splošne plemenske svrhe do skrajne dobe. Kakor pri drugih dobrih bikih v okraju igrata tudi pri tem biku veliko vlogo dobro pokolenje z očetove in materine strani, kakor tudi rejčeva razumnost in smisel za bikorejo. Ostali biki v Kranjski gori so bili bolj srednje kakovosti.

NA JESENICAH

je bil prigon zadovoljiv. Zbran je bil razmeroma prav dober plemenski material, izvzemši par bikov, katerim se ni dalo licence.

Licencovanih bikov v celem srezu Radovljica je letos 79, t. j. znatno več, kakor v lanskem letu. 16 bikov je bilo zvrženih kot nesposobnih, trije so bili premladi.

Na vseh štirih licencovanjih je bilo lahko opaziti, da je v bikoreji dejanski napredek že tu. Toda ta napredek še daleč ni to, kar mora gorenjski živinorejec doseči, temveč je to le skromen začetek napredka. Kajti še dolga je pot do večjih in stalnih uspehov, treba še ogromnega in vztrajnega dela, predvsem pa gospodarskega spoznanja in uvidnosti s strani živinorejcev samih. In končni cilj živinorejskega napredka nam mora biti pač ta, da bomo imeli v naših hlevih enkrat životno zenačen, odličen plemenski material, tako glede bikov, kakor tudi glede krav.

Posestniki-bikorejci, ki so bili navzoči pri razdeljevanju raznih nagrad, bi se morali iz takozvanega »punktiranja«, to je ocene bika po »enotah« ali »točkah« pač učiti, kak mora biti pravi bikoplemenjak! Zato pa je delil živinorejski odbor podporo strogo na podlagi ocene, t. j. po številu prisojenih enot. Kolikor enot manj je dobil bik, toliko manj je vreden za svoj važni namen. V praktičnem oziru za bikorejce je pomenilo to, da je dobil bik za vsako točko nad 24 točkami, za katere se je izplačalo enako osnovno nagrado, še po 50 Din poviška, kar bi moralo zdramiti še tako trdno spečega bikorejca. Bik z 29 točkami

je dobil v Kranjski gori 650 Din samo od živinorejskega odbora, a bik s 24 točkami le 400 Din. Občutna razlika! Poleg tega so bili najboljši biki deležni tudi večjih državnih in občinskih nagrad, tako, da so odnesli nekateri bikorejci z licencovanjem po nad 1000 Din raznih nagrad. To je pač dovolj podučno za vse, ki se pečajo z bikorejo v okraju. Bikorejci naj le pridno čitajo podeljene jim »Zapovedi pravilne bikoreje« in se po njih ravnavajo. Uspeh ne bo izostal, ako to store. Izvzemši drž. prispevek v znesku 3600 Din se je raydelilo na letošnjem licencovanju samo okrajnih subvencij in posebnih rejških odstotkov — 20.633 Din, z občinskimi nagradami vred 30.433 Din. Več občin, ki še niso prispevale, je obljubilo, da bodo naknadno obdarovale lastne licencovane bice po številu dodeljenih točk. Zgledi pač vlečejo!

Vsi tisti posestniki, katerih biki so bili na licencovanju zvrženi kot nesposobni, se resno svare, da te živali ne pripuščajo k plemenjenju, predvsem pa, da jih nikakor ne dajo s kravami vred na planine, ker se bo postopalo proti tem škodljivcem živinoreje strogo po zakonu. Kazni ne bodo mile! Najboljše bo, da jih dajo posestniki brez odloga »popraviti«, ali da jih odprodajo mesarju. — Čuje se, da je ravno v občini Gorje kljub obstoju tamkajšnje živinorejske zadruge precej zakonitih bikov, ki delajo v dolini in na planini škodo domači živinoreji. Oglašajo se ravno tam živinorejci sami zoper to nadlogo, a nobeden izmed njih nima korajže, da bi te škodljivce naznanil.

Končno se pozivajo vsi živinorejci, da takoj naznanijo okrajnemu živinorejskemu odboru v Radovljici, kadarkoli jim vrže dobra molzna krava lepega bička, ker odbor potrebuje take odbrane živali za bodoči naraščaj plemenjakov. Kupni oziroma prevzemni pogoji so, kakor znano, zelo ugodni. Če vztrajamo pri začetem delu za napredek živinoreje, bo gorenjsko kmetijsko gospodarstvo, ki temelji v živinoreji, lahko že v doglednem času prav bistveno na boljšem!

Drž. ekonom Sustič.

Zavarovanje proti toči.

Stanje letošnjih setev obeta, da bo žetev dobra in zato mora vsak kmetovalec skrbeti, da isto tudi spravi pod streho. Kljub velikemu trudu in prizadevanju se mora kmetovalec često boriti proti nepremagljivim elementarnim silam, kakor: mrazu, povodnji in suši, katerih se pa žal dosedaj ni mogoče obvarovati.

Razen omenjenih ter redkejših elementarnih pojavov, ki povzročajo kmetijstvu škodo, je iz statistike prešlih let razvidno, da je za poljedelstvo najhujši udarec toča, proti kateri se pa lahko štiti z zavarovanjem. Zavarovanje proti toči je za poljedelstvo ravno take važnosti kakor zavarovanje proti požaru, kajti če uniči toča vso žetev, nima kmet često niti vsakdanjega kruha, da preživi svojo družino.

Vsled slabih sedanjih gospodarskih prilik je zavarovanje proti toči tem potreb-

POROČNI PRISTANI F. ČUDEN PREŠERNOVA ULICA

nejše. Moder in skrben gospodar ne dela zato poskusov s samozavarovanjem in ne smatra skoparenje pri zavarovalnih premijah za varčnost, temveč spozna o pravem času potrebo in važnost zavarovanja proti toči.

Da predočimo v zadnjih letih razmah in razvoj te vrste zavarovanj, objavljamo podatke urada za procenitev škode proti toči v Zagrebu, kateri razjasnjuje, v koliki meri se že poslužujejo poljedelci tega zavarovanja pri zavarovalnih zavodih v naši državi:

Ime zav. družbe:	dinarjev		
	1923	1924	1925
Herceg-Bosna	42.205.310	50.805.351	72.096.808
Jugoslavija	29.152.819	40.265.487	66.900.488
Sava	26.160.859	37.041.207	63.430.300
Dunav	12.504.467	23.898.623	52.333.716
Jadransko	32.326.818	44.249.397	48.117.544
Rossija Foncier	21.378.583	33.904.060	41.318.557
Slavija	6.492.162	18.997.052	26.643.402
Vardar	3.516.725	13.766.808	24.983.076
Croatia	3.076.748	17.873.881	22.299.842
Triglav	4.792.267	11.794.507	13.214.793
Adrija			9.804.940

Skupaj torej v letu 1923 101.521.059 Din, v letu 1924 301.597.038 Din, v letu 1925 pa 440.992.513 Din.

Ti podatki so najboljši dokaz, da poljedelci vedno bolj uvidevajo važnost in korist zavarovanja zoper točo.

Denar.

g Vrednost denarja 1. junija t. l. N. curiški borzi je ostal naš dinar nespremenjen ter je notiral 9.115 centimov. Tako se tudi tuje valute na domačih borzah v Zagrebu in Belgradu niso znatno spremenile izvzemši francoskega franka in italijanske lire, ki kažejo padajoče stremljenje. Za inozemske devize se je plačevalo kakor sledi: funt šterling Din 276.2, ameriški dolar 56.66, nemška marka 13.53, švicarski frank 10.98, avstrijski šiling 8.03, francoski frank 1.85, italijanska lira 2.13, češka krona 1.68, grška drahma 0.73, bolgarski lev 0.40, rumunski lej 0.23, 10.000 mažarskih kron Din 7.98.

Cene.

g Ljubljanska blagovna borza. Kupčija je še vedno v znamenju negotovosti pričakovane letine, pravzaprav pod utisom dobrih vesti, ki obetajo letos bogat pridelek. Zato se kupuje samo toliko, kolikor se nujno rabi. Na ljubljanski blagovni borzi je bilo malo prometa. Plačevalo se je po teh - le cenah: Pšenica bačka, 76—77 kg težka, na bački postaji po Din 307.50 za 100 kg; koruza suha, zdrava, postavljena na bačko postajo, po 134 Din, kuruza inzulanka na slovenski postaji po 165 Din, kuruza cinkvantin baranjski na nakladalni postaji Din 212.50; ajda, postavljena v vaŕgon na slovenski postaji 200 Din; rž, na slovenski postaji 200 Din; krompir beli, na slovenski postaji, 60 Din; proso rumeno na slov. postaji 200 Din. — Seno polsladko v balah na slov. postaji 60 Din.

g Tržišče z lesom. Kupčija z lesom se je v zadnji dobi nekoliko opomogla; vendar je padec lire v zadnjih dneh neugodno vplival na razvoj in povzročil kratak zastoj, ki se je pa kmalu zopet odstranil, kakor se je lira ponovno dvignila. — Na ljubljanski blagovni borzi se je kupčeval les po sledečih cenah za 1 kubičen meter lesa, postavljenega na mejo ali pa naloženega v vagon na nakladalni postaji, kakor je pač označeno pri posameznih vrstah lesa. Trami monte na nakladalni postaji 220 Din, hrastovi hlodi na nakladalni postaji 420 Din, bukovi obrobljeni plohi, ostrorobi, na meji 900 Din, bukove deske obrobljene na meji 560 Din, smrekove in jelkine deske na meji 640 Din, jamski les na meji 200 Din, brzojavni drogi, smreka, jelka, bor na meji 300 dinarjev za komad, bukova drva suha v Ljubljani 19 Din za 100 kg.

g Ljubljanski trg. Ljubljanski trg je dobro založen z živili, posebno pa z zelenjavo, ki se pocenjuje od tedna do tedna. Minoli teden so bile v Ljubljani naslednje cene: **Meso in mast:** goveje meso za 1 kg 15—19 Din, telečje 17—19, svinjsko 22—25, slanina 20—22, mast 25, prekajena slanina 28—30 Din. **Perutnina:** piščanci komad po 15—18 Din, kokoši 30—35, petelini 30—40. **Domači zajci** po 15—20. **Ribe:** za 1 kg: krap Din 30, linj 25—30, ščuka 30, postrv 60, klin 15, mrena 15. **Mleko in mlečni izdelki:** mleko liter Din 2.50—3, maslo surovo 45, čajno maslo 55—60, bohinski sir 36, sirček 10 Din za 1 kg. **Mlevski izdelki:** moka »0« Din 5.75 za 1 kg, »2« Din 5.25, »3« Din 5, »4« Din 4.50, kaša Din 6—7, koruzna moka Din 3.50—4, ajdova moka Din 8—9, ržena moka Din 5 za 1 kg. **Žita in stročnice:** pšenica za 100 kg Din 355—365, rž Din 250—280, ječmen Din 230—260, oves Din 225—300, oves Din 225—300, koruza Din 190—200, ajda Din 280—300, fižol 350 Din, grah Din 400—500, leča Din 600 za 100 kg.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Ta sejem je bil srednje obiskan in tudi kupčija je bila le srednje živahna. Prignanih je bilo 344 konj, 3 žrebeta, 50 volov, 59 krav, 7 telet in 382 prašičev. Konji so se trgovali po 3000 do 8000 Din par po kakovosti, žrebeta po 800 Din komad. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile: prvovrstni voli Din 9.50, drugovrstni Din 8.50, vprežni voli Din 7.50, krave debele Din 6—8, krave klobasarice Din 3.50—5, teleta Din 15—17; prašiči 6—8 tednov stari po 500—600 Din par. Prodanih je bilo 51 konj, 3 žrebeta, 33 volov, 41 krav, 6 telet in 276 prašičev. — Za izvoz se ni kupovalo. Cene zlasti volom in kravam so padle, medtem ko so bile za prašiče bolj čvrste. Povprečen padec cen pri govedu znaša 0.50—1 Din za kilogram žive teže.

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10

g Živinski sejem v Mariboru 25. t. m. Zaradi deževnega vremena je bil prigon slab in tudi kupčija bolj mrtva. Na sejm je prišlo 15 konj, 8 bikov, 132 volov, 342 krav, 17 telet; skupaj 314 glav. Povprečne cene za kilogram žive teže so bile: debeli voli Din 7.50—8.25, poldebeli voli Din 6.50 do 7, vprežni voli Din 5.25—6.25, biki za klanje Din 6.25—7.25, klavne krave debele Din 7—8.50, plemenske krave 5 do 7 Din, krave za klobasarje Din 3—4.25, mlada živina Din 6.50—7.50. Prodanih je bilo 205 glav, od teh 16 v tlatijo in 14 v Avstrijo. Mesne cene so bile: govedina 8—19 Din, teletina 13.50—20, svinjina Din 7.50—27 za kilogram.

g Prašičji sejem v Mariboru 28. t. m. Prignanih je bilo 225 prašičev in 2 kozi. Prodanih je bilo 194 komadov. Kupčija radi lepega vremena živahna. Cene so bile za komad: prašiči 5—6 tednov stari 67.50 do 125 Din, 7—9 tednov Din 150—200, 3—4 mesece Din 350—360, 5—7 mesecev Din 400—450, 8—10 mesecev Din 500 do 560, 1 leto stari Din 1500—1700. kilogram žive teže Din 10.50—12.50, kilogram mrtve teže Din 15—17 Din.

Razno.

g O kmetijstvu Slovenije. Početkom junija t. l. izda »Poljoprivredni Glasnik« (Novi Sad) velik zvezek, ki bo posvečen kmetijstvu Slovenije. Zvezek bo bogato ilustrovan. Sotrudniki so najodličnejši strokovnjaki Slovenci. Naroti se po 20 Din (ako se nam denar vnaprej pošlje), najkasneje do 10. junija.

Potujoča kmetijska razstava v Breslavi. Nemška kmetijska družba prirejuje vsako leto potujoče kmetijske razstave, ki se vrstijo nekako po dvajsetih mestih Nemčije. Letos od 31. maja do 6. junija se vrši 32. taka razstava v Breslavi. Take razstave so prava sestajališča kmetovalcev ne samo iz Nemčije ampak iz celega sveta, da se pouče o vsakoletnem napredku na polju kmetijstva. N. pr. 1924. leta je to razstavo posetilo nad pol milijona ljudi. O velikosti te prireditve si lahko napravimo približno sliko, če zvemo, da bo letošnji razstavniki prostori obsegali nič manj kot 30 hektarjev (53 oralov). Razstava se deli v tri glavne oddelke: živinoreja, kmetijski pridelki in pomožna sredstva in stroji, orodje in stavbe. Samo živine je priglašene skupno čez 2000 glav: konjev, govedi, prašičev, ovac in koz ter mnogo perutnine. Samo nagrade znašajo 110.000 zlatih mark t. j. okrog poldrugi milijon dinarjev.

Kmetijske razstave v naši državi. Tekom te jeseni bo kmetijsko ministrstvo priredilo enajst kmetijskih srečnih razstav v raznih mestih naše države. V ta namen je kmetijsko ministrstvo odobrilo potrebne kredite za nabavo kmetijskega orodja, strojev in semenja. Ves ta materijal se bo razdelil v obliki nagrad tistim razstavnikom, ki bodo s svojimi pridelki pokazali najboljše uspehe. Ob priliki teh razstav se bo obdržala tudi cela vrsta predavanj o raznih kmetijskih panogah. — Zanimivo je to, da že drugo leto ni glede te prireditve razstav vpoštevana Slovenija, ki bi lahko marsikaj lepega pokazala.

Čebelarstva razstava. Udruženje jugoslovenskih čebelarjev bo v avgustu t. l. priredilo svoj kongres v Dubrovniku v Dalmaciji. Ob tej priliki se bo uredila tudi čebelarstva razstava, ki bo zbrala pridelke iz cele države. Kakor slišimo, se namerava tudi Slovensko čebelarstvo društvo udeležiti te razstave in pokazati, kakšen med in kake čebele ima Slovenija.

Radio na farmah v Ameriki. Farme so ameriška veleposestva, ki so navadno precej oddaljena od mest in železnic ter ležijo večinoma v samoti. Farmerji pridejo le redkokdaj v mesta in tudi pošto dobivajo morda le po enkrat na teden. Za take puščavnike je radio res od velikanske važnosti, zato se je tudi med njimi prav naglo razširil. K temu je pripomoglo tudi tamčnje kmetijsko ministrstvo, ki je že 1920. leta začelo potom radija razširjevati kmetijske novice. Od te dobe se je to sredstvo hitro udomačilo in zelo razširilo na ameriških farmah. Glasom uradnih podatkov je bilo 1923. l. na farmah okrog 145.000 radio-aparatur. Eno leto pozneje je to število poskočilo na 365.000 in 1925. l. se jih je cenilo na 553.000. Povprečno število radijevih priprav v posameznem okrožju je poskočilo od 51 v letu 1923. na 204 v letu 1925, torej za trikrat toliko. Ta ogromen porast dokazuje, kako visoko ceni farmer radio-vesti kmetijskega ministrstva, ki mu vsak dan sporoča žitne in druge cene, mu javlja stanje žetve in sploh vse take stvari, ki zanimajo kmetovalca.

V splošnem je treba tudi poudariti, da kupujejo farmerji rajši boljše, četudi dražje aparate. Taki stroji so namreč bolj zanesljivi in so urejeni tako, da se z njimi sliši lahko tudi na večje daljave. Naravno je, da za farmerja ima radio veliko več pomena, kot pa za meščane, za to se tudi trgovci hvalijo, da kupujejo farmerji samo najdražje radio-aparate. — Štiriindvajset visokih kmetijskih šol ima že svoje oddajne postaje za obveščanje o vremenu, setvi in tržnih cenah. Naravno, da se farmerjem ti stroji bogato izplačajo.

NIKJER TAKO DOBRO IN CENO, KOT PRI

TEKSTILBAZARJU

JE BLAGO! — Kdor pride v Ljubljano, naj si ogleda cene blaga pri

TEKSTILBAZARJU,
NA KREKOVEM TRGU ŠT. 10.
ali pa pišite po ceniki! Od 25. maja naprej zopet
za 1/4 znižane cene!

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.

K. Pečenko

trgovina vseh vrst USNJA ter čevljarskih
potrebščin na debelo in na drobno.
Ljubljana, Sv. Petra cesta štov. 13.

Današnje stanje slov. kmetijstva.

Gospodarska in socialna slika. — Napisal Fran Erjavec.

Na 1 ha poljedelske zemlje pride pri nas konjev 0.078, goved 0.49 in prašičev 0.37. Če računamo sedaj, da imajo naše kmetije povprečno $\frac{1}{3}$ svojega obsega v gozdu in $\frac{2}{3}$ v poljedelski zemlji, vidimo, da imajo posestva

od 1 do 5 ha	kvečjemu konj	— govedi	16 in prašičev	12
" 5 " 10 "	" "	05 "	32 "	24
" 10 " 20 "	" "	1- "	65 "	49
" 20 " 50 "	" "	24 "	162 "	122

Če torej prištevamo k kmetom le one posestnike, ki imajo nad 1 ha zemlje, vidimo, da je tretjina slovenskih kmetov (t. j. onih, ki imajo 1—5 ha zemlje in katerih je 33%) sploh brez konj in ima kvečjemu po poldrugo goveje živinče ter po enega prašiča, a naslednja petina (t. j. oni, ki imajo 5—10 ha zemlje in katerih je 18%) ima pa kvečjemu po 3 goveda, dva in pol prašiča ter komaj vsak drugi tudi konja. Vsaj za polovico slovenskih kmetov tedaj lahko rečemo, da imajo komaj za najnujnejšo domačo potrebo (mleko, vprego, gnoj itd.) ali pa niti toliko ne in le druga polovica ima od nje tudi večje ali manjše dohodke, s katerimi krije del svojih izdatkov.

Zal, da zaradi pomanjkanja statističnih podatkov ni mogoče natančneje ugotoviti stanja in pomena živinoreje za posamezne naše kmetije, kajti gotovo je, da bi nam tako razmotrivanje pokazalo vsaj za zadnja leta padajoči pomen živinoreje celo za srednja in večja posestva, kaj šele za mala, kjer oni trije ali štirje repi, ki jih premorejo, pač ne morejo bistveno izpremeniti neugodne slike, ki smo govorili o poljedelstvu. xg, izpremeniti neugodne slike, ki smo jo dobili o našem kmetijstvu, ko smo govorili o poljedelstvu. Dokaže nam pa to trditvev tudi razmotrivanje o celokupni slovenski živinoreji.

Najvažnejše dobrine, ki jih imamo od živine so te, da nam služijo za vprego in da nam dajejo gnoj, mleko ter meso. Ker so koristi vprege in gnoja vsebovane že pri poljedelstvu, nam ostaneta tu le še mleko in meso.

Kakor smo videli že zgoraj, imamo pri nas okroglo 411.000 goveje živine, med katero je krav nekako dve petini, torej kakih 165.000. Ako računamo na vsako našo kravo po 5 l mleka dnevno, nam da to dobrih 300 milijonov litrov mleka na leto. Za primerno prehrano je treba računati na vsako osebo po $\frac{1}{2}$ l mleka dnevno, kar bi zneslo okroglo 12 milijonov litrov za vse naše kmetiško prebivalstvo (za vso Slovenijo pa

okroglo 190 milijonov litrov); razen tega pa še po 80 l na leto in na osebo za maslo, smetan, sir itd.), kar zahteva za kmetiško prebivalstvo nadaljnih 53 milijonov litrov (za vso Slovenijo 85 milijonov litrov) letno. Iz tega je razvidno, da bi prodal naš kmet, če bi ga uporabil še za krmo 5 milijonov litrov, lahko kakih 122 milijonov litrov mleka letno, izvozili bi ga pa iz Slovenije kakih 20 milijonov litrov (v obliki mleka ali pa mlečnih izdelkov) v vrednosti 30 milijonov dinarjev.

To je seveda le račun, ki je pa jako oddaljen od dejanskega stanja. Zaradi nedostatkov organizacije našega mlekarstva kmetje po oddaljenih krajih svojega mleka sploh ne morejo vnovčiti, s čimer odpadejo seveda tudi vsi tozadevni dohodki. Nekaj dohodkov daje mlekarstvo le kmetom v okolici mest in industrijskih krajev ter tam, kjer delujejo mlekarke, sirarske in podobne zadruge, dočim ostanejo mnogi milijoni litrov nevnočeni. To vidimo tudi iz podatkov o izvozu našega mleka, kajti mesto zgoraj navedenih 20 milijonov litrov, ki bi jih lahko izvozili letno, smo prepeljali l. 1924. čez mejo komaj kakih 10 milijonov, zadnje čase pa iz vzrokov, o katerih bomo razpravljali še pozneje, niti toliko ne več. Enako nimamo tudi skoro prav nobenega zvoza sira in drugih mlečnih izdelkov. Tako torej vidimo, da zavzema mlekarstvo v celokupnem današnjem kmetijstvu razmeroma majhno mesto in da krožijo v tem pogledu pogosto popolnoma napačna mnenja. Nekaj rednih dohodkov daje mlekarstvo le srednjim in večjim kmetom v okolici mest in industrijskih krajev ter tam, kjer delujejo tozadevne zadruge, mali kmetje in kmetje po oddaljenejših krajih pa nimajo od njega skoro nobenih ali pa le prav malenkostnih dohodkov.

Drugi del koristi, ki jo imamo od živinoreje, je prireja. Kaka točna statistika je tudi v tem pogledu danes pri nas še sploh nemogoča, a vsaj približno sliko bi dobili, če računamo, da more dati kmet iz hleva vsako leto okroglo 20 $\frac{1}{2}$ ali $\frac{1}{3}$ goveje živine, kar bi zneslo v Sloveniji pri stanju govedi leta 1924. okroglo 82.000 glav. Ako računamo čisto težo mesa vsake goveje živine povprečno na 150 kg, (telet po 50 kg in odraslo živino po 250 kg), bi dalo to okroglo 125 milijonov kg letno, ki jih naša govedoreja priredi. Recimo, da potrebujemo pri nas na glavo samo $\frac{3}{4}$ kg govejega mesa mesečno, kar bi zneslo za vse kmetiško prebivalstvo letno dobrih 6 milijonov kilogramov, za vse prebivalstvo Slovenije pa okroglo 9.5 milijonov kilogramov. Iz tega je razvidno, da priredi naš kmet letno okroglo 6.5 milijonov kilogramov mesa več nego pa potrebuje zase in da bi ga lahko celo izvozil iz Slovenije letno okroglo 3 milijone kilogramov ali 20.000 glav.

Izdelki prvovrstni. Cene najnižje. Jamstvo 3 leti. Vsa mala popravila se izvrše takoj.

F. Kucler, izdelovatelj harmonik
POSTAJA DRENOVGRIO — VRHNIKA

Poštenega mizarskega VAJENCA
sprejme Jos. Zažar, mizar, Dravljje pri Ljubljani.

Pozor, krojači, šivilje in nešivilje!

Krojna šola, Sarl trg 19. Dne 7. junija nov tečaj za krojače, šivilje in nešivilje. Lahko razumljiv preizkušen kroj, tako da se ga lahko nauči vsak krojač, šivilja in nešivilja z dežele. Uspeh garantiran. Pouk potom pošte. Revnejšim tečaj ceneje.

7

Denar prihraniti si je najlažje, ako kupiš poceni DOBRO BLAGO, kar zamoreš pa le v trgovini **JOS. SENICA — DOMZALE**

kjer je velika zaloga vsakovrstnega manufakturnega blaga, velika izbira moških in ženskih štov, zaloga vse vrste železa, železnine, vse vrste specer, blaga, koruze, moke; stalna zaloga najboljšega cementa iz Splita in Trbovelj, zaloga umetnega gnojila superfosfat itd. — Zaloga najboljših sivih KOS z jamstvom proti zameni po preskušnji, zaloga slavno znanih pravih turških in raznih kos, brusnih kamnov, pravi bergamački po močno znižanih cenah!

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.
Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri trdki

L. Baraga,
Ljubljana
Štefnburg, ul. 6/7.
Brezplačen pouk.
15 letno jamstvo.

Zlatnike v »ZLATOROG« - terpentinovemu milu so našli dalje: gospa Acković, Jelendol pri Dolnji vasi; Helena Dolinar, gostilničarka, Notranje Gorice; gospa Huič, Gornja Radgona; gospa Bobek, Ptuj; gospa Viki Požany, Čakovce; gđc. Angela Smole, Šmarje št. 15; Fani Poljanšek, Gor. Logatec 11; gospica Marija Mores, Kreka; Marija Jenko, Zgor. Brnik pri Cerkljah; Ana Peternej, Bistrica-Podbrezje; Ivana Majhenič, Maribor-Studenci, Kralja Petra c. 20; Lizi Dreml, Št. Tomaž pri Vojniku. — Tovarna »Zlatorog« je prejela dalje tole zanimivo pismo: »Deseterica Slovencev-rekrutov 2. čete šof. bataljona glavne auto-komande v Beogradu se najiskrenejše zahvaljuje za prav dobro došli zlatnik, ki smo ga našli te dni v kosu Vašega izbornega Zlatorog-mila, katerega smo kupili pred odhodom k vojakom. Obrnili smo ga v najboljši namen. Rabili kupovali in priporočali bomo vedno Vaše Zlatorog-terpentinovo milo! S pozdravom: Vinko Kržišnik in devet tovarišev.« 3668

Učenec se takoj sprejme za krojaško obrt poštenih staršev. Vsa oskrba v hiši. Učna doba po dogovoru. — **JOŽE JANC**, krojaški mojster — Senično, pošta Križe na Gorenjskem.

Učenec se sprejme za trgov. z meš. blagom. Hrana in stanovanje v hiši. — Naslov pove upravništvo »Domoljuba« pod št. 3679.

Učenca za čevljarstvo obrt sprejem. — **FRANC GAČNIK** čevljarški mojster, Velike Lašče št. 86.